

červen | 2017

ZPRÁVY

Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Václav Cílek: Voda si nedá říct

str. 06 až 08

Ochrana půdy

str. 03 a 04

Zdravá krajina, zdravá zem

str. 05

Hurá na brambory

str. 09

Lesoparky v novém

str. 10

Vzdělávejte praxí

str. 13

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA:

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

jedním z mých dlouhodobých cílů je starat se, aby se lidem na venkově dobře žilo a pracovalo. Proto by jim měly být lehce přístupny všechny důležité služby. Je ale potřeba v tom postupovat koordinovaně. Nejen náš resort zemědělství, ale také všechny ostatní resorty a instituce, kterých se to týká, by měly propojit své úsilí a prostředky. Jen tím dosáhneme co nejefektivnější podpory venkova. Vypracovali jsme proto na Ministerstvu zemědělství materiál, který jsem předložil svým kolegům na vládě, a ti ho přijali. Naším záměrem je najít konkrétní možnosti podpory obslužnosti venkova. Touto problematikou se doposud nikdo systematicky nezabýval. Řešením by mohla být například veřejná podpora prodejen v malých obcích, kde obchody končí, protože jsou kvůli malému obratu ztrátové. Využít se mohou i současné podpory jednotlivých resortů. Například program na posilování konkurenceschopnosti malých podniků v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu nebo programy na rozvoj regionů či regeneraci sídlišť Ministerstva pro místní rozvoj. Důležité je také kvalitní internetové připojení, které v odlehlých oblastech napomáhá zajišťovat služby i zaměstnanost při práci z domova. Jsem přesvědčen, že pokud by se podařilo všechny aktivity jednotlivých resortů i institucí vzájemně propojit, našemu venkovu a jeho obyvatelům to významně prospěje.

Marian Jurečka
ministr zemědělství

OBSAH:

PŘÍRODA

KRAJINA POTŘEBUJE NÁPRAVU

V Česku je postižena více než polovina zemědělské půdy. Dalším škodám je potřeba předcházet.

03

PŘÍRODA

ZDRAVÁ KRAJINA A ZEM

V řešení problému dlouhotrvajícího sucha významně pomáhají pozemkové úpravy. Ty jsou alfou a omegou klíčových projektů Státního pozemkového úřadu.

05

ROZHOVOR

PŮDA A VODA JSOU NAŠÍM NEJVĚTŠÍM BOHATSTVÍM

Podle geologa a klimatologa Václava Cílka se stav půdy za posledních deset let zhoršil. Aby si jí lidé začali opět vážit, je potřeba o ní více psát a mluvit.

06

EKONOMIKA

SEZONA RANÝCH BRAMBOR

Brambory na mnoho způsobů bývají nezbytnou přílohou mnoha pokrmů. Stejně jako pomáhají našemu zdraví, musíme i my podporovat jejich produkci.

09

RUBRIKA

LESOPARKY OŽÍVAJÍ

Díky Programu rozvoje venkova zpřístupňujeme lesy široké veřejnosti. Kromě odpočinku zde budete mít postaráno i o zábavu a poznání.

10

VÝBĚR ZPRÁV

HLAVNÍ ZPRÁVY MĚSÍCE: LESY ČR ZVEDLY ZISK, HLADINA ŘEK NAOPAK KLESLA

Některé červnové novinky překračují hranice našeho území. Budvar totiž míří na výstavu do Kazachstánu a čeští a japonské vědci dokážou poznat pravý kaviár.

11

KARIÉRA

ZÍSKEJTE PRACOVNÍ POSILU

Ať jste florista, chovatel, nebo krajinář, můžete se o své zkušenosti podělit s dalšími v rámci projektu „Vzdělávání praxí“.

13

PŘÍRODA

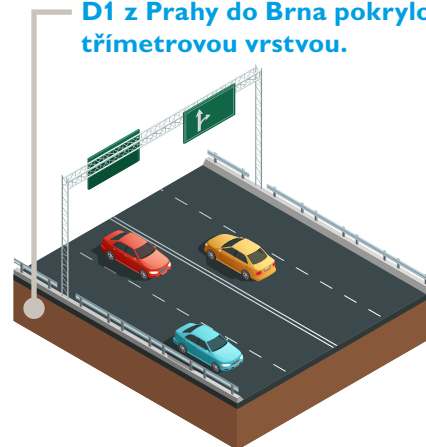
KRAJINA POTŘEBUJE NÁPRAVU

Každý rok se z pozemků v ČR spláchne nebo odváne přes 20 milionů tun půdy, což odpovídá téměř 2 tunám na každého z nás. Půda nejenže podléhá erozi, ale je zároveň i degradována (ztrácí organickou hmotu a strukturu). Postižena je u nás více než polovina zemědělské půdy.

DOPADY KOLEKTIVIZACE

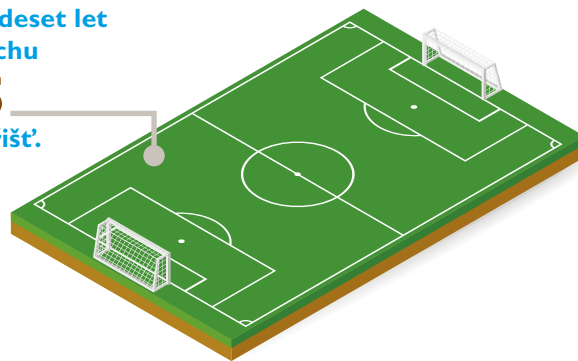
České zemědělství v sobě pořád nese dědictví socialismu, máme totiž největší půdní celky v Evropě. Někdo by mohl namítnout, že velké bloky se výborně obhospodařují, je u nich velká efektivita pohonných hmot, lidské práce atd. To všechno má určitě své výhody. Bohužel to není udržitelné tam, kde jsou svažitá pozemky, a to zejména kvůli erozi. Více než 60 procent zemědělské půdy v ČR je ohroženo vodní erozí, z toho je již přes 500 tisíc hektarů vážně poškozeno. V kontextu extrémních výkyvů počasí – sucha nebo přívalem srážek – to platí dvojnásob.

20 milionů tun půdy je množství, které by dálnici D1 z Prahy do Brna pokrylo třímetrovou vrstvou.

Orná půda za deset let poklesla o plochu

111 065
fotbalových hřišť.

Vývoj orné půdy (v ha)

2000 – 3 082 133	2008 – 3 025 597
2001 – 3 075 178	2009 – 3 016 858
2002 – 3 068 239	2010 – 3 008 090
2003 – 3 062 009	2011 – 3 000 390
2004 – 3 054 654	2012 – 2 993 236
2005 – 3 047 249	2013 – 2 985 792
2006 – 3 039 669	2014 – 2 978 989
2007 – 3 032 448	2015 – 2 971 957

NENECHME SPLÁCHNOUT BUDOUCNOST

Kvůli vodní erozi se podle našich odhadů škoda každoročně vyšplhá na devět miliard korun, což mimochodem odpovídá veškerým eurodotacím pro tuzemskou přírodu a krajinu mezi lety 2014 a 2020. Ekologická škoda je však nevyčísitelná. Centimetrová vrstva půdy vzniká minimálně sto let, v horských oblastech i několikanásobně déle.

PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKOU BYCHOM CHTĚLI DO ROKU 2021 ZAJISTIT OCHRANU 25 PROCENT OHROŽENÉ PŮDY, POTÉ V NÁSLEDUJÍCÍCH PĚTI LETECH 35 PROCENT.

ZÁLEŽÍ I NA ZEMĚDĚLCÍCH

Vzniklé škody nelze jednoduše napravit, takže je lepší jim předcházet. Od zemědělců budeme chtít, aby dodržovali řádné ochranné postupy. S Ministerstvem životního prostředí aktuálně dokončujeme speciální vyhlášku, která zemědělcům určí, kolik tun ornice mohou z konkrétního pole za rok maximálně ztratit. Roli bude hrát, v jaké lokalitě dotčený pozemek leží, jaká je v místě geologická skladba či zda se terén svažuje. Kdo stanovené limity překročí, zaplatí pokutu, nebo mu budou kráceny dotace.

Protierozní vyhláškou bychom chtěli do roku 2021 zajistit ochranu 25 procent ohrožené půdy, poté v následujících pěti letech 35 procent a od roku 2025 pak 45 procent. Nyní je v ochranném režimu před erozí 11 procent zemědělské půdy. Nechceme však jít pouze cestou restriktiv-

ních opatření, ale také výchovou. V letošním roce jsme vybrali demonstrační farmy, které budou dalším zemědělským subjektům poskytovat poradenství a názorné praktické ukázky ucelených postupů udržitelných způsobů hospodaření. Jde o farmy: VESA Česká Bělá, Zemědělské družstvo Krásná Hora nad Vltavou, Zemědělská společnost Devět křížů, družstvo Pooslaví Nová Ves, Školní zemědělský statek Žabčice – Mendelova univerzita v Brně, Družstvo Vysočina a Statek Bureš – Bučina. Tyto farmy prezentují nové postupy a technologie snižující degradaci půdy, zejména vodní a větrnou erozi, nadměrné utužování půdy nebo úbytek organické hmoty v půdě a zvyšování stability vodního režimu v zemědělské krajině. Prezentace probíhají v rámci dnů otevřených dveří nebo formou individuálních či skupinových konzultací a formou praktických terénních ukázek.

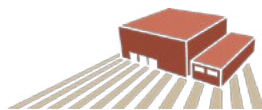
APLIKACE NA OCHRANU PŮDY

Dále jsme vytvořili webové aplikace, které mají podpořit zachování kvality půdy pro zemědělskou produkci.

Protierozní kalkulačka

Díky této internetové aplikaci zemědělci přesně uvidí, jaká část jejich polí je nejohroženější. Dozví se, jak pozemky chránit, jaké plodiny zasít, jak půdu obdělávat nebo jaký správný oseední postup zvolit. To vše na základě vyhodnocení konkrétních místních podmínek a specifických potřeb uživatele.

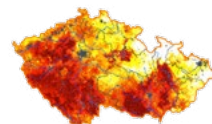

Bilanční kalkulačka

Tato aplikace nabízí zemědělcům možnost on-line výpočtu bilance organické hmoty na půdním bloku. Ta totiž příznivě ovlivňuje fyzikální a chemické vlastnosti půdy, je základním faktorem půdní úrodnosti a v převážné míře je podmínkou existence bohaté půdní bioty. Půdy dobře zásobené organickou hmotou mají vyšší schopnost vyrovnávat výkyvy počasí i dalších faktorů a lépe odolávají suchu a přívalovým srážkám. Uživatel po zadání údajů o plodinách, použitých organických hnojivech a jejich dávkách, pěstovaných meziplodinách apod. zjistí bilanci uhlíku na daném pozemku.

Limity využití půdy

Aplikace si klade za cíl podpořit zachování nejvyšší kvality zemědělské půdy pro zemědělskou produkci. Při plánování staveb pomůže nejen lidem, ale i developerům. Jsou zde totiž sdružená data od katastrálních úřadů, obcí s rozšířenou působností i například údaje o zaměstnanosti v regionech. Jedním z cílů programu je snaha pomoci řešit problematiku využití zemědělských brownfieldů, které v aplikaci také najdete. Minimální vyhledávací velikost je 10 hektarů.

Intersucho

Systém pro sledování meteorologického a zemědělského sucha. Je určen především pro zemědělce, lesníky, sadaře a vinaře. Informace o aktuálním stavu půdy a vegetace předpovídá web s desetidenní předpovědí počasí.

PŘÍRODA

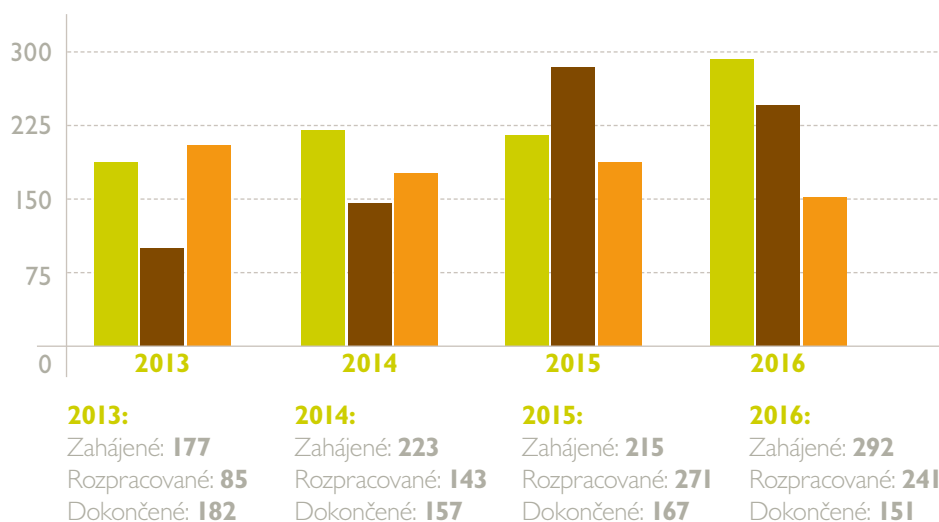
ZDRAVÁ KRAJINA A ZEM

Dlouhotrvající sucho, se kterým se potýkáme, je problém, který musíme řešit komplexně a různými vzájemně se doplňujícími prostředky. Není to tak, že bychom se zaměřili jen na budování nádrží. Jednou z možností, jak zadržet vodu v krajině, je i využití pozemkových úprav. Již druhým rokem se daří rozpracovávat více než 200 komplexních pozemkových úprav ročně.

Pozemkové úpravy významně pomáhají zlepšovat stav krajiny a zadržovat vodu. Význačně tím přispívají k boji proti suchu a erozi. Při pozemkových úpravách se například obnovují mokřady, meze, budují se polní cesty, krajinné prvky a protierozní a protipovodňová opatření. Z Programu rozvoje venkova (PRV) a státního rozpočtu byly v letech 2014 a 2015 vybudovány pozemkové úpravy za zhruba 3,5 miliardy korun. A dalších 3,5 miliardy korun je na ně přichystáno v PRV na období 2014–2020.

JAKÉ JSOU VYHLÍDKY?

Pozemkové úpravy jsou nyní alfou a omegou všech hlavních projektů Státního pozemkového úřadu. V letošním roce klade mj. důraz na ukončování pozemkových úprav. Jednoduché pozemkové úpravy se v současné době využívají zejména pro urychlené řešení vlastnictví pozemků v katastrech, kde nebylo dokončeno přídělové řízení a kde jsou značné problémy s identifikací vlastnictví a jeho základním uspořádáním.

Ze své podstaty jsou pozemkové úpravy regionální záležitostí, která je náročná na metodické řízení a spolupráci s místní komunitou. Také proto aktivní zapojení veřejnosti do přípravy pozemkových úprav velmi pozitivně ovlivní celkové vnímání uskutečněných aktivit v krajině. Jedním z konkrétních příkladů je projekt ve Skřípově na Prostějovsku. Tamní pozemkové úpravy zamezily erozi zemědělské půdy,

výrazně zpomalily odtok povrchové vody, a tím zvýšily ochranu obce před povodněmi způsobenými dešti či jarním táním sněhu. A vybudovanou polní cestu, která přirozeně spojuje Skřípov s Brodkem u Konice, uvítali i vyznavači cykloturistiky, turistiky nebo in-line bruslení. Pokud se chcete dozvědět o dalších pozemkových úpravách, podívejte se na web [ŽÍT KRAJINOU](#).

Budoucnost krajiny nám není lhostejná

ROZHOVOR

PŮDA A VODA JSOU NAŠÍM NEJVĚTŠÍM BOHATSTVÍM

Poslední tři roky byly podle odborníků nejteplejší za desítky let. Extrémní teploty sužují Česko i letos. Jak mohou lidé přispět k boji proti suchu? Čeká svět válka o vodu? A zmizí z české krajiny sníh? Nejen na to jsme se ptali geologa a klimatologa Václava Cílka.

Podle OSN by do několika let mohly být až 3 miliardy lidí bez vody? Není tato katastrofická vize přehnaná?

Sucho se dá počítat různým způsobem. Většinou se počítá tak, že víte, kolik spadne na dané území vody, kolik čerpají lidé a kolik čerpá příroda. V případě, že jde o průmyslovou oblast, je nutné ještě připočítat průmysl. V okamžiku, kdy je bilance nulová, to znamená, že spadne tolik vody, kolik jí lidé spotřebují, je problém. Jakýkoliv údaj tohoto typu nám říká, že suchem je ohroženo dost lidí. Nedávno jsem viděl pořad o sebevraždách indických zemědělců. Jejich mrtvá těla z kanálu vytahuje muž, kterému pak příbuzní dávají peníze.

Sebevraždy kvůli suchu?

Jistě. Když je slabá úroda, tak se zemědělci zadlužují. Bohužel pak nezvládnou splácet, a proto raději spáchají sebevraždu. Vedou se dokonce i statistiky, je to trochu kontroverzní, ale v Indii jde v tomto případě o přibližně 25 tisíc sebevražd za rok.

Vláda schválila strategii pro boj se suchem. Měly by se obnovovat malé vodní nádrže, dělat pozemkové úpravy atd. Souhlasíte s tím?

Zaplat' pánbůh, že o tom vláda jedná. Část zmíněných opatření může ale selhat. Nemělo by nás to zarážet, takhle se příroda chová. Voda je totiž natolik svéhlavá, že si nedá říct. Důležité je proto začínat v malém měřítku, pozorovat, co se stane, a podle toho napravovat. V boji proti suchu je výstavba malých vodních nádrží a rybníků správným krokem.

**PÉČE O KRAJINU
NENÍ ZÁLEŽITOSTÍ
JEN VLÁDY, ALE
I VLASTNÍKŮ PŮDY
A MUNICIPALIT. AŽ
V PŘÍPADĚ VELKÝCH
OPATŘENÍ, JAKO JSOU
PŘEHRADY, SE O TO
STARÁ VLÁDA.**

V létě mohou sloužit jako protipožární nádrže, anebo je lidé mohou využít ve chvíli, kdy je zakázáno zalévání zahrad. Výhodou je i to, že jsou blízko vsi. Pomáhají udržovat stabilní hladinu ve studních.

Věříte v naplňování nové vládní strategie?

Péče o krajinu není záležitostí jen vlády, ale i vlastníků půdy a municipalit. Až v případě velkých opatření, jako jsou přehrady, se o to stará vláda. Lidé budou klimatickými změnami donuceni se tímto tématem zabývat. Jde o analogickou situaci konce 19. století, kdy byla celá řada velkých povodní. Zemědělci a rybníkáři byli tehdy dotlačeni k tomu, aby s krajinou něco udělali, chtěli-li v ní žít a obhospodařovat ji.

Čím mohou přispět jednotlivci, například zahrádkáři?

Péče o krajinu začíná tím, že zahrádkáři kompostují, mají organické hnojivo, které vpravují do půdy, lépe pak totiž vsakuje vodu a hůře pouští živiny. Důležité je zachytit vodu přímo v krajině, tam, kde spadla, než v rybníku a v nádrži. Zachytávání vody musí být plošné. Zemědělci dříve používali vsakovací rýhy a jímky či poslední brázda pole byla hlubší. Ukazuje se i další věc, máte-li mez nebo zemědělskou terásku, jde nejen o protierozní záležitost, ale v těchto místech se ukládá voda.

A čím mohou přispět lidé ve městech? Můžeme vodou ještě víc šetřit?

Větší šetření vodou není potřeba. Jsme na rozumném minimu. V zemích podob-

ných Guatemale je denní spotřeba na osobu 50 litrů. Tento objem se bere jako doporučená humanitární dávka. V chudých zemích by tato voda měla být zadarmo. Čech spotřebuje kolem 90 litrů vody na den.

Současný vývoj směřuje ke sbírání dešťové vody nebo takzvané šedé vody, což je odpadní voda neobsahující fekálie a moč, která odtéká z umyvadel, van, sprch či dřezů. Má to několik pozitivních dopadů. Prvním je, že zmenšuje povodňovou vlnu, protože zachytíte příval srážek. Další pozitivní věcí je, že šetříte pitnou vodu, se kterou se jinak splachují záchody či zalévají zahrady.

Starali se naši předkové o vodu lépe než my?

Na konci 19. století bylo chladnější počasí a rovnoměrnější srážky, krajina byla vlhká. Pod vlivem socialismu jsme se zbavili vody a teď dochází k myšlenkovému posunu, že vodu potřebujeme a musíme ji v krajině zadržet. Například retenční schopnost šumavských mokřadů je větší než Vltavská kaskáda. V podstatě se dá říci, že na Šumavě de facto probíhá protipovodňová ochrana Prahy.

Objevují se teorie, že svět čekají války o vodu. Co si o tom myslíte?

Spíše ne. Z řady analýz vyplývá, že k válkám o vodu prakticky nedochází. Nikdy ne ve formě konfliktu mezi státy. Dochází ale k občanským válkám. Například organizace Islámský stát silně pracovala s vodou. Dávala více vody farmářům, aby měla jejich podporu apod. Naše země je více ohrožena sekundárními dopady klimatických změn,

jako jsou například uprchlíci nebo cenová maxima, když se neurodí obilí.

Myslíte, že jednou přijde doba, kdy se ráno nevysprchujeme, protože zkrátka z kohoutku nic nepoteče?

Tohle nejsou reálné představy, alespoň ne pro Česko.

Jak se díváte na degradaci půdy? Jaké to může mít důsledky pro naši krajinu, pro nás osobně?

Největším bohatstvím české země jsou voda a půda. Zemědělců je relativně málo, nevolí jednu společnou stranu, není proto žádný velký politický zájem se o ně starat. Degradaci půdy ohrožujeme její akceschopnost pro příští generace. Často si to uvědomuji, když jsem v okolí Bylan u Kutné Hory. Tamní půda dnes rodí stejně jako před 7 000 lety. To je fascinující. Když si to srovnáme s jakýmkoliv strojem v továrně, nenajdeme takový, který by zboží vyráběl tak dlouho. Stačí však několik desítek let špatného hospodaření a tuto produktivitu prudce ohrozíte.

Jak v lidech podnitit, aby si začali půdy opět více vážit a byla lépe chráněna?

Nemá cenu být velký aktivista. Je dobré o tom mluvit a psát. Říká se tomu předpřipravená evoluce. Jakmile dojde k problému, lidé se rychle orientují, protože podprahově o tom slychávali. Existuje i psychologie odmítání, z níž vyplývá, že lidi nelze přesvědčit. Zvláště ne rozumovými argumenty. Čím se problém stává větším a chroničtějším, tím sílí tendence ho odmítat.

Staráme se o půdu dobře?

Určitě ne. Pokud beru, že pokrok a kultura spočívá ve starosti o životní prostředí, tak za posledních 10 let se stav půd zhoršil, ať už jde o erozní postižení, či pokles organické hmoty v půdě.

V poslední době se vedou vášnivé diskuse o pěstování řepky. Někteří říkají, že česká krajina je zaplavena žlutou řepkou a že to přírodě neprospívá. Jaký je váš názor?

Řepky je příliš mnoho, a to vinou nedodržování osevních postupů. Od samého začátku nemám rád biopaliva, protože jsou málo účinná. Jde v podstatě i o nastavení evropských dotací. Ty jsou často nastaveny škodlivě, jako v tomhle případě.

Klima se mění i v Česku. Mají Češi v budoucnu na sníž zapomenout?

Spíše ne. Česká republika leží v pásmu, kde se láme vysušování jižní Evropy a dochází k větším srážkám v severní polovině Evropy. Probíhá nová fáze arktická oscilace, což znamená, že dochází k častějšímu proudění studeného vzduchu od severu. Důležitou věcí je i fakt, že střeoevropská zima je hodně proměnlivá. I kdyby nebylo žádného vlivu člověka, tak zima ve střední Evropě je rok od roku jiná. Je jisté, že průniky studeného vzduchu budou čím dál častější, zároveň jsou častější i průniky teplého vzduchu ze středozevní oblasti nebo až od Sahary. Statisticky se může ukázat, že rok od roku bude tepleji, ale zároveň budou průniky studeného vzduchu občas přinášet silné mrazy.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

**BRAMBORY
NEOBSAHUJÍ
LEPEK, A PROTO
JSOU VHODNÉ
PRO OSOBY, KTERÉ
MUSÍ DODRŽOVAT
BEZLEPKOVOU DIETU?**

EKONOMIKA

SEZONA RANÝCH BRAMBOR

Bramborami bylo loni v Česku osázeno včetně pozemků drobných pěstitelů přibližně 29 500 hektarů, což proti předchozímu roku představuje zvýšení o necelá 3 procenta.

Brambory jsou v ČR tradiční plodinou. Chceme, aby je zemědělci začali více pěstovat, a také, aby je čeští spotřebitelé nakupovali. Letos jsme proto stejně jako v minulých letech poskytli pěstitelům brambor 135 milionů korun v rámci takzvané dobrovolné podpory vázané na produkci. Další peníze jdou do této oblasti formou národních podpor na ozdravování polních plodin, na šlechtitel-

ské stanice nebo výzkumná pracoviště. Loni se brambory v tuzemsku pěstovaly na 29 551 hektarech, přičemž v zemědělském sektoru zaujímaly plochy brambor 23 414 hektarů a v sektoru domácností 6 137 hektarů. Sklizeno bylo celkem 831 132 tun brambor, z toho 42 149 tun brambor raných, 719 597 tun brambor ostatních a 69 386 tun brambor sadbových.

BRAMBOROVÉ DESATERO nejen pro hospodyňky

1. Brambory jsou základní, všestranně využitelnou potravinou.

2. Svým složením, zejména obsahem důležitých minerálních látek, vitamínů i bílkovin, příznivě ovlivňují metabolismus.

4. Při vlastním nákupu dbáme na řádné označení zboží i jeho původ.

3. Jsou vhodnou součástí dietních jídelníčků.

7. Pro skladování jsou vhodné pozdní konzumní brambory, které umístíme v temné, chladné místnosti (optimální teplota je 2 až 5 °C).

5. Snažíme se nakupovat konzumní brambory podle varných typů A (salátové), B (přílohové), C (pro přípravu kaší a těst).

6. Rané konzumní brambory se vyznačují lehce odstranitelnou slupkou. Nakupujeme je výhradně pro přímou spotřebu.

8. Na zahrádce sázíme kvalitní certifikovanou sadbu. Je zárukou dobrého zdravotního stavu porostu a vyšších sklizní.

9. Před vlastním sázením je vhodné hlízy předklíčit, nebo alespoň narašit (2 až 3 týdny). Sklizeň se tím výrazně urychlí a výnosy jsou vyšší.

10. Prostředky pro chemickou ochranu proti chorobám a škůdcům používáme při pěstování brambor na zahrádce jen omezeně.

Vývoj osevních ploch brambor

(v ha)

2012 – 30 069
2013 – 29 301
2014 – 30 089
2015 – 28 694
2016 – 29 551

Dovoz a vývoz brambor (v tunách)

2016

Dovoz – 203 934
Vývoz – 43 899

2017 (k 31. 3. 2017)

Dovoz – 51 264
Vývoz – 7 143

Kolik brambor Češi sní?

(v kg na osobu)

2008 – 71,4
2009 – 67,1
2010 – 67,4
2011 – 70,0
2012 – 68,6
2013 – 68,0
2014 – 70,1
2015 – 66,3
2016 – 68,0

RUBRIKA

LESOPARKY OŽÍVAJÍ

Do lesa za odpočinkem, zábavou i poznáním. Díky Programu rozvoje venkova zpřístupňujeme lesy široké veřejnosti. Kromě rekonstrukce stezek a jejich značení budujeme také informační tabule, fitness prvky či altány, které slouží návštěvníkům.

Jedním z inspirativních příkladů je projekt v obci Svinošice v blízkosti brněnské rezervace Babí lom, kterou celoročně navštěvují stovky návštěvníků. Důvody, proč zvyšovat environmentální a společenské funkce lesa, vysvětluje Pavel Jordán z Lesů města Brna, a. s. „Stále rostoucí požadavky obyvatel Brna na volnočasové aktivity a krátkodobou rekreaci vytváří tlak na vedení města, aby financovalo a vytvářelo vhodné podmínky pro rekreační a sportovní využití občanů. Příměstské lesy jsou nenahraditelným

Rekreační prvky a naučná stezka Mravence Lesíka jsou lákadlem nejen pro turisty a náhodné návštěvníky, ale jako výukový polygon ho využívají i naši pracovníci při práci s předškolní a školní mládeží na pravidelných akcích lesní pedagogiky,“ uvádí Jordán.

KDO, KDY A KDE MŮŽE ŽÁDAT?

Příjemci podpory mohou být soukromí a veřejní vlastníci, nájemci a pachtýři lesa a jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení. O podporu lze žádat v dalším kole příjmu žádostí, které se uskuteční v květnu 2018. V průběhu období 2014 – 2020 byla prozatím vypsána dvě kola příjmu a v současné době probíhá administrace a realizace 149 projektů ve výši 147 mil. Kč. Více informací najdete [zde](#).

A jaké další realizační projekty v Brně plánujete? „V současné době jsme zahájili budování lesního dětského hřiště s naučnou stezkou a interaktivními prvky v naší oboře Holedná a lesní tělocvičny v lesoparku Akátky. Akce jsou spolufinancovány rovněž z Programu rozvoje venkova 2014 až 2020 a budou dokončeny na podzim letošního roku. V posílení rekreačního potenciálu lesoparku Akátky v Brně - Židenicích chceme pokračovat i v následujících letech vybudováním dětského hřiště a interaktivní naučnou stezkou,“ říká Pavel Jordán z Lesů města Brna, a. s.

prostorem, který lze k tomuto účelu využít. Budování a následná pravidelná údržba rekreačního mobiliáře, naučných stezek a sportovních prvků v prostoru dostupném v krátké době například městskou dopravou umožňuje všestranné využití všem věkovým skupinám byvatel,“ říká Jordán. „Oblast Babí lom je historicky jednou z nejvyhledávanějších rekreačních oblastí Brněnska.

VÝBĚR ZPRÁV

HLAVNÍ ZPRÁVY MĚSÍCE: LESY ČR ZVEDLY ZISK, HLADINA ŘEK NAOPAK KLESLA

Výstavba vodní nádrže v Nových Heřminovech, více peněz pro neziskovky, Budějovický Budvar na výstavě EXPO, kompenzace pro ovocnáře, suchá koryta řek nebo nová metoda pro rozpoznání pravého kaviáru. Projděte si novinky za poslední měsíc.

PENÍZE PRO NOVÉ HEŘMINOVY

Ministr zemědělství Marian Jurečka nabídl obci Nové Heřminovy další peníze jako kompenzaci za stavbu protipovodňové přehrady, která si vyžádá zatopení části obce. Chceme se totiž podílet na kompenzačních opatřeních a dalším rozvoji obce, a to částkou 425 milionů korun. V souvislosti s výstavbou přehrad, kterou je třeba vybudovat především kvůli protipovodňové ochraně, chceme snížit dopady některých nutných zásahů. V posledních letech se ukazuje, že toto vodní dílo bude důležité i z hlediska nadlepšování průtoku na řece Opavě a stane se důležitým vodním zdrojem pro období sucha. Stavba přehrad začne zřejmě v roce 2020. Povodí Odry má nyní vykoupeno 98 procent nemovitostí.

LESY ČR ZVÝŠILY ZISK

Státní podnik Lesy ČR dosáhl za první čtvrtletí letošního roku hrubého zisku 1,72 miliardy korun, což je o 7,5 procenta lepší výsledek než za stejné období loňského roku. V růstu se kladně projevilo zvýšení těžby o 5,7 procenta na 1,86 milionu metrů krychlových dřeva.

ČEŠI JSOU V RECYKLACI NA EVROPSKÉ ŠPIČCE

Každý Čech loni vytřídil v průměru 44,8 kilogramu papíru, plastů, skla, kovů a nápojových kartonů, což je o 2,5 kilogramu více než v roce 2015. Každý rok se vytřídí zhruba 700 tisíc tun odpadů. Takové množství by naplnilo vlak o délce 2 000 km. Podle posledního srovnání Eurostatu je Česko v celkové míře recyklace obalových odpadů na druhém místě za Belgií. Třetí příčku obsadili Češi v procentu recyklace plastových obalů a párou v recyklaci papíru.

ODŠKODNĚNÍ ZA JARNÍ MRAZY

Letošní dubnové a květnové mrazy zničily českým ovocnářům přibližně čtvrtinu úrody v odhadované hodnotě 478 milionů korun. Počasí poškodilo české pěstitele už druhý rok po sobě. Jelikož by se některé ovocnářské podniky kvůli druhému výpadku v řadě mohly dostat do existenčních problémů, rozhodli jsme se přesvědčit vládu, aby uvolnila jako kompenzaci pro ovocnáře poškozené letošními mrazy 200 milionů korun.

SPOLUPRÁCE POTRAVINÁŘSKÉ INSPEKCE A POLICIE ČR

Na začátku měsíce byla podepsána dohoda mezi Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí a Policií ČR. Policisté budou doprovázet inspektory potravinářské inspekce při některých rizikových kontrolách, při nichž může být ohroženo jejich zdraví, či dokonce život. Spolupráce se týká i větší informovanosti mezi policií a inspekcí, například v oblasti ochrany před působením tabákových výrobků, alkoholem a jinými návykovými látkami.

DO KAZACHSTÁNU NA BUDVAR

Pivovar Budějovický Budvar se účastní mezinárodní výstavy Expo Astana v Kazachstánu. Do země vyváží národní podnik pivo přes dvacet let. V restauraci českého pavilonu české pivovarnictví reprezentuje čepovaný světlý ležák Budweiser Budvar. Výstava potrvá do 10. září 2017.

POMÁHÁME NEZISKOVÝM ORGANIZACÍM

Podporu neziskových organizací vnímáme jako důležitou. Pro tento rok jsme vyhlásili dvě kola výběrového dotačního řízení. O podporu mohly požádat organizace zabývající se ochranou životního prostředí, zahraničními programy, podporou zdraví a pomocí zdravotně postiženým, vzděláváním a propagací a volnočasovými činnostmi pro děti a mládež. Největší zájem byl o podporu v oblasti vzdělávání a propagace. Hodnotící komise po posouzení 255 žádostí nakonec podpořila 121 projektů částkou téměř 132 milionů korun, což je asi o 30 milionů korun více než v loňském roce.

KONEC KOŽEŠINOVÝCH FAREM

Sněmovna schválila zákaz kožešinových farem v Česku. Skončit mají na konci ledna 2019. Konkrétně má novela zakázat „chov a usmrcování zvířat výhradně nebo převážně za účelem získání kožešin“. Netýká se tedy například chovu králíků nebo nutrií. Norma nyní míří k posouzení do Senátu.

ROJENÍ KŮROVCE ONLINE

V boji s kůrovcem pomáhá českým lesníkům internetová aplikace Kůrovcové info. Data do aplikace poskytuje 200 respondentů s 500 kontrolními odchyťovými místy kůrovce v různých lokalitách po celé ČR. Do projektu se však mohou zapojit všichni lesníci bez ohledu na typ majetku (Lesy ČR, VLS ČR, soukromé lesy, obecní lesy, církevní lesy, školní podniky, národní parky ad.), kteří mají přístup k odchyťům lýkožroutů do feromonových lapačů a chtějí přispět k vzájemné informovanosti. V případě chroustů je potřeba spolupráci předem domluvit s Lesní ochrannou službou.

TEPLTNÍ REKORDY, VODY JE MÁLO

Srážky v posledních týdnech jen pozastavily prohlubující se sucho v krajině, nedoplňují stavy podzemních vod, a tak se například vodnosti toků ve správě Povodí Moravy pomalu ale jistě vrací k podprůměrnému stavu. Sucho a podnormální vodnosti znamenáváme prakticky na celém území. Nejhorší je situace na jižní Moravě, Vysočině a Zlínsku.

JAK POZNAT PRAVÝ KAVIÁR?

Na to přišli vědci z vodňanské Fakulty rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity a Fakulty rybářských věd Univerzity Hokkaidó v Hakodate v Japonsku. Identifikovali specifické znaky v genomu vyzy velké (známé také pod ruským jménem běluga) a jesetera malého. Nová metoda by měla přispět k lepší a spolehlivější kontrole a regulaci mezinárodního obchodu s kaviárem a také k ochraně a navrácení jeseterovitých ryb do volné přírody.

VÝSKYT HMYZÍHO ŠKŮDCE

Inspektoři Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského zaznamenali na různých místech republiky výskyt bekyně zlatořitné, jejíž housenky způsobují holozírny převážně na silničních stromořadích ovocných druhů.

VÁPŇNĚNÍ KRUŠNÝCH HOR

Tak jako každý rok i letos vápníme lesy poškozené imisemi. Letos plánujeme ošetřit 4,5 tisíce hektarů v Krušných horách. Půda v této oblasti je totiž vlivem působení imisí v 70. a 80. letech minulého století kyselá a silně ochuzená o základní živiny (vápník a hořčík). Dřeviny, které na takto poškozených půdách rostou, postupně chřadnou. Vápnění doplní chybějící živiny, přispěje k úpravě půdního pH, čímž se zlepší stav dřevin a vytvoří se podmínky pro zalesňování cílovými dřevinami, jako jsou kromě smrku ztepilého především buk lesní, javor klen či jedle bělokorá. Akce hrazená z našeho rozpočtu bude stát zhruba 40 milionů korun, stejná částka je naplánovaná i na příští rok.

KARIÉRA

ZÍSKEJTE PRACOVNÍ POSILU

Právě vy můžete být tím, kdo lidem ohroženým na trhu práce poskytnete možnost získat nové znalosti, zkušenosti, a hlavně tolik potřebnou praxi. A to přímo u vás v reálném pracovním prostředí.

Projekt „Vzdělávání praxí“ vám dává příležitost navázat spolupráci s člověkem, který má chuť se aktivně vzdělávat. Vy, jako poskytovatel vzdělávání praxí, máte účast v projektu možnost vyzkoušet a zaškolit potenciálního zaměstnance, ověřit své mentorské schopnosti nebo mentorské schopnosti svých zaměstnanců a v neposlední řadě získat kompenzaci vynaložených nákladů na vzdělávání praxí.

Florista

Chovatel
ošetřovatel
zvířat

Interní auditor
systému řízení

Krajinář

Pěstitel

Pomocný
pracovník
v lesnictví
a myslivosti

Pomocný
pracovník
v zemědělství

Rostlinný technik

Veterinární
technik

Zahradník

Zootechnik

Podrobnější informace naleznete na www.vzdelavanipraxi.cz. Další informace jsou k dispozici také na facebook.com/vzdelavanipraxi.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

